

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»**

КАФЕДРА _____ Економічної теорії та права _____
(повна назва кафедри)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи
Р. Б. Папірник

_____ 2020 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія економіки та економічної думки _____

(назва навчальної дисципліни)

спеціальність _____ 075 «Маркетинг» _____

(шифр і назва спеціальності)

освітньо-професійна програма _____ «Маркетинг» _____

(назва освітньої програми)

освітній ступінь _____ бакалавр _____

(назва освітнього ступеня)

форма навчання _____ денна _____

(денна, заочна, вечірня)

розробник _____ Хоменко Василь Миколайович _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія економіки та економічної думки на основі новітніх наукових досліджень аналізує господарський розвиток різних цивілізацій, провідних держав світу, України та основні економічні концепції, течії і школи економічної думки, що дає змогу узагальнити практичний і теоретичний досвід господарського розвитку від стародавніх часів до сьогодення, зрозуміти сучасний стан економіки, визнати її ціннісні орієнтири, варіанти та альтернативні шляхи розвитку на майбутнє.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Години	Кредити	С е м е с т р	
				VI
Всього годин за навчальним планом з них:	120	4		120
Аудиторні заняття, у т.ч:	46			46
лекцій	30			30
лабораторні роботи				
практичні заняття	16			16
Самостійна робота, у т.ч:	74			74
підготовка до аудиторних занять	30			30
підготовка до контрольних заходів	10			10
виконання курсового проекту або роботи				
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	4			4
підготовка до екзамену	30			30
Форма підсумкового контролю				екзамен

3. СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни формування знань про історичний розвиток господарств та економічної думки країн Європейської цивілізації для розуміння генези та закономірностей функціонування економічних систем.

Завдання дисципліни На методологічних засадах цивілізаційної парадигми розвитку суспільства сформувати сучасне економічне мислення та світогляд студентів, забезпечити засвоєння ними знань і методів історичного аналізу економічних процесів.

Пререквізити дисципліни «Політекономія», «Мікроекономіка», «Макроекономіка», «Філософія», «Національна економіка», «Міжнародна економіка», «Гроші та кредит», «Фінанси», «Концепція розвитку сучасної економіки», «Сучасні економічні системи», «Економічний розвиток», «Історія сучасного світу», «Історія та культура України», «Історія політичної думки».

Постреквізити дисципліни «Економіка праці і соціально-трудові відносини», «Фінанси», «Ціноутворення в будівництві», «Поведінка споживача».

Компетентності: **ЗК1.** Здатність розуміти цінності демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини в Україні. **ЗК2.** Вміння дотримуватися моральних, культурних, правових та наукових цінностей суспільства та ведення здорового способу життя. **ЗК3.** Здатність до абстрактного мислення, застосування методів наукового пізнання. **ЗК4.** Здатність вчитися і оволодівати сучасними знанням, генерувати нові ідеї. **ЗК5.** Здатність виявляти ініціативу та підприємливість, визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків. **ЗК12.** Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). **ЗК14.** Здатність діяти соціально відповідально на основі етичних принципів, прагнення до збереження довкілля.

Заплановані результати навчання. **РН12.** Набути навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним. **РН15.** Діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань, поваги до різноманіття та міжкультурності.

Методи навчання: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, частково-пошуковий (евристичний), дослідницький.

Форми навчання: колективні, групові, індивідуальні, фронтальні.

4. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб	с/р
Змістовий модуль 1. «Історія економіки та економічної думки аграрної цивілізації та становлення індустріальної цивілізації» та 2. «Історія економіки та економічної думки періоду розвитку індустріальної цивілізації та формування основ постіндустріальної цивілізації»					
1. Предмет і метод історії економіки та економічної думки. Господарство первісного суспільства та особливості господарського розвитку і економічної думки найстародавніших цивілізацій Сходу.	6	2			4
2. Особливості господарського розвитку та економічної думки періоду формування Європейської (Західної) цивілізації (VIII ст. до н. е. – V ст. н. е.)	6	2	2		2
3. Господарство та економічна думка доби Середньовіччя.	6	2			4
4. Господарство та економічна думка періоду генези індустріального суспільства.	8	2	4		2
5. Зародження і становлення економічної науки.	6	2			4
6. Становлення економіки індустріальної цивілізації та розвиток економічної думки у Англії та США.	6	2	2		2

7. Становлення економіки індустріальної цивілізації та розвиток економічної думки у Франції та Німеччині.	6	2			4
8. Загальна характеристика розвитку економіки та основних економічних течій періоду становлення капіталізму монополістичної конкуренції (остання третина XIX - початок XX ст.)	6	2			2
Разом за змістовим модулем 1	48	16	8		24
Змістовий модуль 2. Історія економіки та економічної думки періоду розвитку індустріальної цивілізації та формування основ постіндустріальної цивілізації.					
9. Становлення монополістичного капіталізму та розвиток економічної думки у провідних країнах Європейської цивілізації	6	2	2		2
10. Господарство та економічна думка Росії та України в XIX – на початку XX ст.	6	2			4
11. Господарство та економічна думка періоду державно-монополістичного капіталізму	8	2	4		2
12. Економічна теорія і практика державного соціалізму	6	2			2
13. Розвиток національних економік та економічної думки провідних країн світу під впливом науково-технічної революції (повоєнні - 70-ті роки XX ст.)	4	2			2
14. Функціонування національних господарств та еволюція економічної думки в умовах розгортання інформаційно-технологічної революції та глобалізації.	8	2	2		4
15. Формування засад ринкового господарства в Україні (90-ті рр. XX ст. – початок XXI ст.)	6	2			2
Разом за змістовим модулем 2	42	14	8		20
Підготовка до екзамену	30				30
Усього годин	120	30	16		74

5. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1	Предмет і метод історії економіки та економічної думки. Господарство первісної доби та найстародавніших цивілізацій Сходу	2
2	Особливості господарського розвитку та економічної думки періоду формування Європейської (Західної) цивілізації (VIII ст. до н. е. – V ст. н. е.)	2
3	Господарство та економічна думка доби Середньовіччя (V- XV ст.)	2
4	Господарство та економічна думка періоду генези індустріального суспільства	2
5	Зародження і становлення економічної науки	2
6	Становлення економіки індустріальної цивілізації та розвиток економічної думки у Англії та США	2
7	Становлення економіки індустріальної цивілізації та розвиток економічної думки у Франції та Німеччині.	2
8	Загальна характеристика розвитку економіки та основних економічних течій періоду становлення капіталізму монополістичної конкуренції (остання третина XIX - початок XX ст.)	2
9	Становлення монополістичного капіталізму та розвиток економічної думки у провідних країнах Європейської цивілізації	2

10	Господарство та економічна думка Росії та України в XIX – на початку XX ст.	2
11	Господарство та економічна думка періоду державно-монополістичного капіталізму	2
12	Економічна теорія і практика державного соціалізму	2
13	Розвиток національних економік та економічної думки провідних країн світу під впливом науково-технічної революції (повоєнні - 70-ті роки XX ст.)	2
14	Функціонування національних господарств та еволюція економічної думки в умовах розгортання інформаційно-технологічної революції.	2
15	Формування засад ринкового господарства в Україні (90-ті рр. XX ст. – початок XXI ст.)	2
	ВСЬОГО:	30

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1	Особливості господарського розвитку та економічної думки періоду формування Європейської (Західної) цивілізації (VIII ст. до н. е. – V ст. н. е.)	2
2,3	Господарство та економічна думка періоду генези індустріального суспільства.	4
4	Становлення економіки індустріальної цивілізації та розвиток економічної думки у Англії та США.	2
5	Становлення монополістичного капіталізму та розвиток економічної думки у провідних країнах Європейської цивілізації	2
6,7	Господарство та економічна думка періоду державно-монополістичного капіталізму.	4
8	Функціонування національних господарств та еволюція економічної думки в умовах розгортання інформаційно-технологічної революції та глобалізації.	2
	ВСЬОГО:	16

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Лабораторні заняття не передбачені навчальним планом.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Вид роботи / Назва теми	Кількість годин
	підготовка до аудиторних занять	30
	підготовка до контрольних заходів	10
	виконання курсового проекту або роботи	
	опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях: Формування засад ринкового господарства в Україні (90-ті роки XX ст. – початок XXI ст.)	4
	підготовка до екзамену	30
	ВСЬОГО:	74

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Основними методами контролю є усний, письмовий, тестовий і практична перевірка.

10. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

З дисципліни «Історія економіка та економічної думки» передбачено 2 змістові модулі, які однакові за структурою та критеріями оцінювання.

Форма контролю кожного змістового модуля – письмова контрольна робота.

Критерії оцінки змістового модуля 1. «Історія економіки та економічної думки аграрної цивілізації та становлення індустріальної цивілізації» та 2. «Історія економіки та економічної думки періоду розвитку індустріальної цивілізації та формування основ постіндустріальної цивілізації»

Структура кожного завдання письмової роботи складається з 3-х типів питань:

- 1 теоретичне питання. Оцінюються у 50 балів;
- 5 питань на засвоєння термінів і понять (словниковий диктант). Оцінюються у 20 балів;
- 10 тестів. Оцінюються у 30 балів;

Максимальну оцінку – 50 балів, студент може отримати за теоретичне питання, якщо дав правильну, повну і обґрунтовану відповідь, самостійно зробив узагальнення та висновки.

- 45-49 балів, якщо студент у повному обсязі розкрив питання за структурою та його змістом, але недостатньо уваги приділив узагальненням чи висновкам;
- 35-44 балів, якщо студент в основному розкрив зміст питання, але окремі аспекти не знайшли свого відображення, відсутня системність розуміння матеріалу даного теоретичного питання;
- 24-34 балів, якщо виклав матеріал логічно та послідовно, але не зміг зробити узагальнень і висновків;
- 10-23 балів, якщо студент в основному розкрив зміст теоретичного питання, але відсутня системність знання матеріалу дисципліни;
- 1-9 балів, якщо студент висвітлює окремі фрагменти, які не пов'язані між собою;

0 балів, якщо теоретичне питання не розкрито, відповідь неправильна, студент не має чіткого уявлення про дисципліну.

Максимальну оцінку 20 балів студент отримує у відповідях на друге питання щодо визначення термінів і понять, кожна правильна відповідь оцінюється по 4 бали, неправильна – 0 балів.

Третє питання (тестові завдання) оцінюються в 30 балів. За кожну правильну відповідь на одне тестове питання студент отримує 3 бали, неправильну – 0 балів.

Критерії екзаменаційної оцінки

Екзаменаційна оцінка виставляється з розрахунку 100 балів за виконання екзаменаційної письмової роботи.

Структура екзаменаційного білету:

- 2 теоретичних питання. Кожне оцінюється у 40 балів (всього 80 балів).
- 5 тестів. Оцінюються у 20 балів (1 тест – 4 бали).

40 балів за теоретичне питання студент отримує, якщо дав повну, правильну і обґрунтовану відповідь, самостійно зробив узагальнення та висновки.

- 35-39 балів, якщо студент у повному обсязі розкрив питання за структурою та його змістом, але недостатньо уваги приділив узагальненням чи висновкам;
- 24-34 балів, якщо студент в основному розкрив зміст питання, але окремі аспекти не знайшли свого відображення, відсутня системність розуміння матеріалу даного теоретичного питання;
- 23-33 балів, якщо виклав матеріал логічно та послідовно, але не зміг зробити узагальнень і висновків;

- 12-22 балів, якщо студент в основному розкрив зміст теоретичного питання, але відсутня системність знання матеріалу дисципліни;
- 1-11 балів, якщо студент висвітлює окремі фрагменти, які не пов'язані між собою;
- 0 балів, якщо теоретичне питання не розкрито, відповідь неправильна, студент не має чіткого уявлення про дисципліну.

Максимальну оцінку 20 балів на друге питання студент отримає у разі, якщо він правильно дав відповіді на усі тестові завдання. За кожен правильну відповідь на 1 тестове питання студент отримує 4 бали, а за неправильну – 0 балів.

Підсумкова оцінка з дисципліни визначається як середньоарифметична змістового модуля 1, змістового модуля 2 та екзаменаційної оцінки.

11. ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика курсу передбачає відповідальність викладача і студента: прозорість оцінювання; інформування та реалізацію політики академічної доброчесності.

При організації освітнього процесу здобувачі вищої освіти та викладачі діють відповідно до нормативної бази академії.

Курс передбачає індивідуальну та групову роботу в колективі.

Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.

Передбачається систематичне відвідування студентами аудиторних занять, за винятком поважних причин.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.

Пропущені практичні заняття обов'язково необхідно відпрацювати в усній формі під час поточних консультацій викладача. Пропущені лекції студент відпрацьовує, як і практичні заняття, в усній формі. Контрольну роботу пропущеного поточного контролю студент обов'язково повинен написати у призначений додатково викладачем час.

Кожен зі студентів в своїй діяльності, в процесі навчання, повинен дотримуватись принципів академічної доброчесності, які містяться в Кодексі доброчесності ДВНЗ ПДАБА від 5.07.2018 р.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей інших авторів;

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

В разі, якщо виникають випадки порушення поведінки в аудиторії з боку студента до нього застосовується методи виховного та адміністративного впливу в передбаченому в академії порядку.

Якщо студент має сумніви або непевність, що його дії або бездіяльність можуть порушити Кодекс академічної доброчесності Академії, він може звернутися за консультацією до Комісії з питань академічної доброчесності.

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Бартенев С.А. История экономических учений: пособие. – М.: Экономистъ, 2005.
2. Блауг М. Экономическая мысль в ретроспективе. – М.: Дело ЛТД, 1994.
3. Всемирная история экономической мысли: В 6 т. – М.: Мысль, 1987-1997.
4. Жамс Э. История экономической мысли XX в.. М., 1959.
5. Жид Ш., Рист Ш. История экономических учений. М.: Экономика, 1995.
6. Злупко С. М. Історія економічної теорії: Підручник. – К.: Знання, 2005.

7. Ковальчук В.М., Лазарович М.В., Сарай М.І. Історія економіки та економічної думки: Навч. посіб. – К.: Знання, 2008.
8. Корнійчук Л. Я. Історія економічної думки України: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2004.
9. Лановик Б.Д., Матисякевич З.М., Матейко Р.М. Економічна історія України і світу: Підручник / За ред. Б.Д.Лановика. – К.: Вікар, 2006.
10. Левита Р. История экономических учений. М., 1998.
11. Лисовицкий В. Н. История экономических учений. – Харьков, 2002.
12. Мазурок П. П. Історія економічних учень у запитаннях і відповідях: Навч. посіб. – К.: Знання, 2006.
13. Негиши Т. История экономической теории. М.: АО «Аспект-Пресс», 1995.
14. Проскурин П.В. История экономики и экономических учений. Экономическая история индустриальной цивилизации: учеб.пособ.- К.: Интерпресс.ЛТД, 2008.
15. Селигмен Б. Основные течения современной экономической мысли. – М., 1968.
16. Сурин А. И. История экономики и экономических учений. – М., 1998.
17. Юхименко П. І. Історія економічних учень: Навч. посіб. – К.: Знання – Пресс, 2001.
18. Історія економічних учень: Підручник /Л. Я. Корнійчук, Н. О. Титаренко та ін. – К.: КНЕУ, 2001.
19. Історія економічних учень: Підручник/За ред. В. Д. Базилевича. – К.: Знання, 2004.
20. История экономических учений (современный этап): Учебник/ Под ред. А. Г. Худокормова. – М., 1998.
21. Історія економіки та економічної думки : підручник / За ред. О. Ю. Амосова, В. О. Сивоконя. – Х.: Вид. - Вид-во Хар. РІ НДДУ. «Магістр», 2013.
22. Історія економіки та економічної думки: підручник / П.І. Юхименко, П.М. Леоненко-К.: Знання, 2011.
23. Історія економіки та економічної думки : навч. посіб. / За ред. С.В. Степаненка. – К.: КНЕУ, 2010.
24. Історія економіки та економічної думки : навч. посіб. : / За ред. С.І. Архієреєва, Н. Б. Решетняка. - Х.: НУ «ХПУ» , 2010.

Допоміжна

1. Автономов В. С. Человек в зеркале экономической теории. – М., 1991.
2. Аникин А. В. Юность науки: жизнь и идеи мыслителей-экономистов до К. Маркса. – М.: Политиздат, 1985.
3. Ковалев И.Н. История экономики и экономических учений. – Ростов н/д: Феникс, 2008.
4. Костюк В. Н. История экономических учений. – М.: Центр, 1997.
5. Маркс К. Капітал. – Т. 1-4// Маркс К., Енгельс Ф. Твори – 2-ге вид. – К.: Державне видавництво політичної літератури УРСР, 1963. – Т. 23-26.
6. Мешко І. Н. Історія економічних учень: Основні течії західноєвропейської та американської економічної думки: Навч. посібник. – К.: Наук. думка, 1994.
7. Майбурд Е. М. Введение в историю экономической мысли. От пророков до профессоров. – М., Дело, 2002.
8. Маршалл А. Принципы экономической науки: В 3т. – М.: Прогресс, 1985.
9. Милль Дж. С. Основы политической экономии: В 3т.: Пер. с англ. – М.: Прогресс, 1980-1981.
10. Рикардо Д. Начала политической экономии и налогового обложения// Антология экономической классики: В 2т. – М.: МП «Эконов», 1993.
11. Смит А. Исследование о природе и причинах богатства народов// Антология экономической классики: В 2т. – М.: МП «Эконов», 1991.
12. Сорвина Т.Н. История экономической мысли двадцатого столетия. Курс лекций. М.: Из-во РАГС, 2001.
13. Титова Н. Е. История экономических учений: Курс лекций. – М., 1997.

14. Толмачева Р.П. Экономическая история: Учебник. – М.: «Дашков и Ко», 2003.
15. Эспинас А. История экономических учений: Пер с фр. – СПб., 1998.
16. А.А.Чухно. - Юхименко П.І., Леоненко П.М. Сучасні економічні теорії: Підручник/ за ред А.А. Чухна.- К.: Знання. 2007.
17. Ядгаров Я. С. История экономических учений. М.: Инфра – М., 1998.
18. Історія економічної думки України: Навч. посібник./Р. Х. Васильєва та ін. – К.: Фенікс. 1993.
19. Экономическая история зарубежных стран: Учеб.пособ. / под ред. В.И. Голубовича. – Мн.: Интерпрессервис: Экоперспектива, 2003.

13. INTERNET-РЕСУРСИ

1. Офіційний сайт Президента України [Електронний ресурс] . – Режим доступу: <http://www.president.gov.ua>
2. Офіційний сайт Верховний Ради України [Електронний ресурс] .- Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>
3. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України [Електронний ресурс] . – Режим доступу: <http://kmu.gov.ua>
4. Офіційний сайт Державної служби статистики України [електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
5. Офіційний сайт Національного банку України: [електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>
6. Міжнародний центр перспективних досліджень [Електронний ресурс]// Режим доступу: // www.ips.kiev.ua

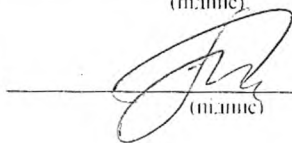
Розробник

(підпис)

(В. М. Хоменко)

Гарант освітньої програми

(підпис)

(М.О. Прилепова)

Силабус затверджено на засіданні кафедри
економічної теорії і права

Протокол від «31» ____08____ 2020 року № 1